

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
četrta po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 1563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Vlada dr. Antona Korošca

Dr. Korošec je včeraj ob dveh popoldne sestavil vlado — Ob petih popoldne so novi ministri prisegli — V novi vladi ima SLS predsedstvo in notranje ministrstvo, Hrvatska ljudska stranka ministrstvo za socialno politiko, radikali osem ministrov, demokrati štiri, muslimani enega, eden je izven strank — Polovico ministrov je iz prečanskih pokrajin

Belgrad, 27. julija. Danes ob dveh popoldne je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz o novi vladi. Novi ministri so ob 5 popoldne v pričo kralja prisegli.

Nova vlada je sestavljena takole:

Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve: dr. Anton Korošec (SLS).

Minister za zunanje zadeve: dr. Voja Marinković (demokrat).

Minister za vojsko in mornarico: general Stevo Hadžić.

Minister za finance: dr. Nikola Subotić (radikal).

Minister za prosveto: Milan Grol (demokrat).

Minister za promet: ing. Andra Stanić (radikal).

Minister za trgovino in industrijo: dr. Mehmed Spaho (musliman).

Minister za socialno politiko: Stjepan Barić (Hrvatska ljudska stranka).

Minister za pravosodje: Milorad Vujčić (radikal).

Minister za javna dela: dr. Grga Angjelinović (demokrat).

Minister za agrarno reformo: ing. Daka Popović (radikal).

Minister za kmetijstvo in vode: dr. Vlada Andrić (radikal).

Minister za verstvo: Radiša Cvetković (radikal).

Minister za gozdarstvo in rudarstvo: Pera Marković (demokrat).

Minister za pošto in telefon: Bogoljub Kujundžić (radikal).

Minister za zdravstvo: dr. Čeda Mihajlović (radikal).

Belgrad, 27. jul. (Tel. »Slov.«) Mandatar krone g. dr. Korošec je takoj danes zjutraj nadaljeval razgovore s prvaki tistih strank, ki so dale pristaneke na to, da vstopijo v njegovo vlado. Glavna težava je, kakor smo že javili, nastala v zahtevi muslimanskega kluba, da dobi še en portfelj. Danes zjutraj so prispeli v Belgrad na poziv predsednika dr. Spahе muslimanski poslanci in imeli sejo svojega kluba, ki je trajala do 11. ure. Na njej je dr. Spaho obvestil svoje poslance o dosedanjem poteku pogajanj med njim in mandatarjem krone. Po krajši debati so poslanci odobrili dosedanje stališče dr. Spahе in obenem izrazili željo, da je treba radi težkega položaja na vsak način gledati, da pride čimprej do sporazuma ter da je treba radi važnosti momenta opustiti vse osebne zahteve in gledati predvsem na to, da pride do popolnega sporazuma. Dr. Spaho je o tem takoj obvestil Ljubo Davidovića, nakar sta skupno odšla v predsedstvo vlade, kjer se je potem vršil sestanek, ki so se ga udeležili dr. Korošec, Velja Vukičević, Ljuba Davidović, dr. Marinković, in dr. Spaho. Poleg tega se je v predsedstvu vlade zbralo veliko število poslancev, ki so z zanimanjem pričakovali izida razgovorov med voditelji. Sestanek je trajal približno do pol 1. Prvi je odšel iz sestanka dr. Spaho, ne da bi dal kako izjavo; nato pa je prišel Davidović, ki je častnikarjem kratko odgovoril: »Moje prepričanje je, da bo vse dobro. Več vam pa ne morem povedati. Mislim, da bo vlada še danes sestavljena. O tem vas bo pa itak obvestil dr. Korošec.«

Ob 1 popoldne je dr. Korošec odšel v dvor, kjer je bil sprejet v avdienco, ki je trajala do 2. Čeprav mandat krone ni dal nobene izjave, so se pričele širiti vesti, da je sporazum tudi v osebnih vprašanjih dosežen in da je pričakovati prisega nove vlade tekem popoldneva. Pozneje je bila ta vest potrjena. Ob 4 popoldne je dr. Korošec je Nj. V. kralj podpisal ukaz o novi vladi. Ob 5 so se novi ministri zbrali v predsedništvu vlade, odkoder so se podali peš na dvor, kjer so položili prisego. Katoliške ministre je zaprisegel tukajšnji župnik g. Wagner, pravoslavne dvorski prota g. Popović, muslimanske pa belgrajski mufti.

Vlada je takoj nato imela kratko sejo, na kateri je predsednik vlade dr. Korošec pozdravil vse ministre ter jih obenem prosil iskrenega in pristranskega sodelovanja pri reševanju velikih in važnih problemov, ki si jih je vlada stavila za svoj program. Nato je sklical prihodno - o ministrskega sveta - jutri popoldne ob 6. Na tej seji bo vlada izdelala svoj program, s katerim bo stopila pred narodno skupščino.

Glavna karakteristika nove vlade je ta, da je nad polovico ministrov iz prečanskih krajev in da imajo ravno prečani najvažnejše resore. Vsa tukajšnja jav - je sestavo - ove vlade sprejela z velikim odobravanjem in zadovoljstvom. Od nove vlade se pričakuje intenzivnega dela in se ta vlada splošno označuje kot vlada dela, reda in poštenja, vlada, ki naj vstvari popolno pomirjenje.

Novi ministri

Minister Stjepan Barić

V novi vladi je več članov, ki so prvič ministri. Predvsem minister za socialno politiko, podpredsednik Jugoslovanskega kluba Stjepan Barić. On je, kakor znano, prvak HPS in tudi njen predsednik. Rojen je leta 1889. v Zemunu, kjer je dokončal gimnazijske študije, nato pa študiral filozofijo, ki jo je dokončal na univerzi v Zagrebu in Freiburgu. Radi svojega nacionalnega delovanja pod madjarskim režimom ni mogel dobiti državne službe in se je vpisal tudi na pravno fakulteto, ki jo je tudi absolviral. Že kot akademik je aktivno sodeloval kot novinar in javni delavec, pozneje pa se je popolnoma posvetil javnemu delu. Posebno se je bavil z združništvom in je sedaj predsednik Zadržne zveze v Zagrebu. Kot predsednik HPS, ki se je organizirala v vojni, je bil izvoljen v konstituanto, kjer je s svojima tovarišema dr. Šimrakom in dr. Dulibičem zelo udeleževal v ustavotvornem odboru in plenumu. Pri zadnjih volitvah je dobila HPS 40.000 glasov in je bil Barić izvoljen v južni Dalmaciji. On slovenski javnosti ni neznan, je velik prijatelj Slovencev in zelo pogosto prihaja v Ljubljano,

kjer ima številne prijatelje. Tudi politično je HPS, kakor znano, v ozkih zvezah in prijateljskih stikih s SLS.

Novi minister financ

Dr. Nikola Subotić

je eden od voditeljev radikalne stranke iz prečanskih krajev. Izvoljen je v Šibeniku in je poslanec že od ustavotvorne skupščine brez prestanka. On je znan kot finančni strokovnjak in je dosedaj zavzemal mesto predsednika finančnega odbora. Je tudi znan parlamentarec. Bil je ponovno podpredsednik narodne skupščine.

Prvič je minister tudi

Dragiša Cvetković

narodni poslanec radikalne stranke iz Niša, kjer je on tudi župan. Ta minister spada v vrsto mlajših radikalnih poslancev ter je zelo agilen in marljiv. Znan je tudi kot dober odvetnik in pravnik sploh pa kot velik prijatelj Slovencev.

Ing. Daka Popović

je eden od voditeljev radikalne stranke v Vojvodini in predsednik trgovske zbornice v Novem Sadu.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Novi predsednik ministrskega sveta dr. Anton Korošec

Vlada slovenskega premijera

Ena najbolj težavnih in dolgotrajnih kriz v političnem razvoju naše države je rešena in po mučni napetosti duhov, ki so več kot en mesec nestrno čakali, da se to nenormalno stanje v pomirjenje prebivalstva in ustaljenje naših prilik vendar enkrat konča, smo dobili vlado, kateri stoji na čelu Slovenec.

Naloga in značaj te vlade sta adekvatno označena po osebi in dosedanjem delu dr. Korošca, voditelja eminentno ljudske in demokratične politične stranke v naši državi, ki je nastala in se razvijala dosledno v najodločnejši borbi za državljansko enakopravnost, samoupravne pravice in demokratične svobode, ter je v tej državi odpočetka do danes videla blagor in srečno bodočnost jugoslovanstva v podreditvi vseh in vsakega pod neporušljivo državno skupnost in v duhovnem soglasju vseh njenih delov.

To stališče je stranka pod vodstvom dr. Korošca udeleževala nele z načelno doslednostjo nego i v praktičnem delu, naglašajoč vsigdar neobhodno potrebo visoke moralne kvalificiranosti javnih delavcev in najrigoroznije poštenosti javne uprave. Doprinašajoč, bodisi v poštenji borbi, bodisi v sodelovanju, s temi svojimi načeli in delom svoj ne mali delež k ustaljenju, pravilnem usmerjanju in okrepitevi mlade države, je naš narod, organiziran v svoji ljudski stranki, pošteno zaslužil zaupanje, ki je zdaj njega voditelja povzdignilo v premijera jugoslovanske vlade, in to v času, ki baš takega moža najbolj potrebuje.

Linija politike našega voditelja kakor njegove stranke je bila vedno ravna. Ona ni nikoli poznala taktike lokavega, samo sebi zadoščujočega nadmodrovanja, izrabljanja enega proti drugemu, varljivega maskiranja svojih ciljev in doseganja separatnih, kratkotrajnih, čisto partizanskih pridobitev na škodo občestva in njega najvišjih interesov, marveč je kot stranka, osnovana na etičnih principih in tradiciji krščanskega kulturnega pojmovanja države, vsigdar hodila pot poštenih sredstev k visokemu cilju našega državnega in narodnega občežitja. Zato so brez podlage zlovesča napovedovanja in predpostavke tistega tiska, ki v vladi dr. Korošca vidi vse

drugo in ravno nasprotno od tega, kar ona dejansko pomeni in hoče, in čemur nočemo v podrobnosti prejudicirati, preden ne slišimo njene deklaracije. To pa smo trdno prepričani in sme biti prepričano prebivalstvo vse države, kateremukoli strankarskemu napravljenju pripada, da bo merilo dr. Korošcevi vladi edinole obči blagor cele države in vsakega njenega sestavnega dela, da jo bo vodila skrajna pomirljivost, princip nepodkupljive poštenosti v upravi in najstrožje, brezpristranske in nadstrankarske zakonitosti in objektivnosti. To so tisti najvišji postulati, h katerih zadovoljitvi je slovenska ljudska stranka pod vodstvom dr. Korošca vedno stremela, ne da bi se po kakršnihkoli dogodkih in pritisku ali razlogih oportunitete dala od tega premakniti; to so one smernice, ki morajo zlasti v sedanjem trenutku voditi ne le vsakega državnika, marveč tudi vsakega zavednega državljanja, ki želi, da izide iz sedanjega pretresa naša država močna in še močnejša.

Taki vladi, ki hoče predvsem absolutno spoštovanje zakona, ki ne bo dopustila razrahljanja naših naravnih in etičnih skupnih vezi, ki pa bo gotovo prišla nasproti vsakemu poštenemu in upravičenemu ter z interesi skupnosti vsoglasovanemu hotenju, ki bo avtoritativna in spravljiva obenem, ter se bo trudila pritegniti vse poštene in dobrohoteče elemente k stvariteljnemu in plodonosnemu delu, ki ne bo samo okrepilo države naznotraj, ampak bo tudi varovalo in še bolj moralno utrdilo njeno pozicijo v zunanjem svetu, — taki vladi bo moral dati svojo moralno oporo vsak pošten Srb, Hrvat in Slovenec.

Mi pa, kot glasilo ogromne večine slovenskega naroda, smo v položaju ob tej priliki dati izraza velikemu zadoščanju in optimističnemu razpoloženju, ki navdaja naš narod, ko vidi splošno voditelja na najvišjem mestu na vladi naše države. Sprejeto je v polni zavesti velike odgovornosti, z najčistejšo ljubeznijo do države in v zaupanju v uspeh, ki ga slejkoprej mora roditi vsak pošten trud, vsako nesebično prizadevanje in požrtvovalno delo za blagor celote.

Prof. Fr. Fink:

Naši malčki na našem morju

Ferijalna kolonija — beseda, ki nam pred vojno ni pomenila skoro nič, vsebuje zdaj za našo dečo veliko upanje na potovanje, južno solnce, kopanje v morju in brezskrbno zabavo. Vso zimo premišljujejo, kdo bo tako srečen, da bo smel poleti oditi na jug, štejejo mesece, tedne in naposled dneve, ki jih še ločijo od dneva za odhod. Mnogo je seveda tudi razočaranja, kajti prijavljenih je vsekdar mnogo, vpoštevati pa ni mogoče vseh, ker pač, žal, nikoli ni toliko sredstev, kolikor bi jih bilo treba.

Podmladek Rdečega križa v Mariboru ima svojo ferijalno kolonijo že tretje leto ob morju. Prvo leto smo bili v Jelsi na Hvaru, videlo se je pa, da je ta kraj že radi svoje oddaljenosti za nas manj primeren. Lani in tudi letos smo v Kaštel Lukšič pri Splitu, kjer imamo za enkrat vse, kar si le moremo želeli.

Kaštel Lukšič je tudi železniška postaja, tako da sede deca v Mariboru v vlak in ostane — hvala gre naklonjenosti ljubljanske direkcije državne železnice — v istem vozu prav do konca.

Bilo nas je nad 50. Na kolodvoru v Mariboru so se pri jutranjem vlaku poslovili od otrok starši in sorodniki. Treba je bilo seveda še dokaj nasvetov in naročil, tudi poguma smo morali vlivati temu in onemu, ki so mu stale solze v obeh — vsem je bila nekaka olajšava, ko se je vlak začel odmikati iz postaje, ko so zadnji mahljaji z žepnimi robcami ostali za nami. Otroci so se v vlaku kaj hitro udomačili. Vedeli so, da jim je ostati v vlaku ves dan in vso noč, zato si je vsakdo poiskal kotiček, ki je bil zanj najbolj ugoden. Polagoma so se otroci seznanjali med seboj, našli so se znanci in prijatelji, kovali so načrte za skupno zabavo in skupno pomoč. Prve postaje so prešle kaj hitro. Potem pa je postajalo gledanje skozi okna dolgočasno, deca se je spomnila svojih zalog, ki so jim jo pripravile skrbne mamice, in začel je zdaj ta, zdaj oni, brskati po svoji prtljaji za dobrimi rečmi. Ker je bilo še zelo zgodaj, nenačakovano hrana ni teknila vsakomur in treba je bilo z zdravilnimi kapljicami intervenirati v par slučajih, da so se užaljeni žledčki spet spomnili svojih dolžnosti.

V Zagrebu so nas čakali zastopniki oblastnega odbora P. R. K. Prinesli so nam izkaznice za prosto vožnjo po mestni električni železnici ter so nas odvedli v gostilno, kjer je dobila deca prav dober obed — pol dne je namreč že bilo — za samih 5 Din za osebo. Nadaljnja vožnja do večera je bila izpolnjena s čakanjem na svežo vodo v poedinih postajah, s prepevanjem, z raznimi zabavami in igrami — in tako se je, ko se je naša marljiva lokomotiva vzpenjala po liških planinah, polagoma približala noč. Zdaj je bilo treba vse pripraviti za spanje. Navadni potniki po železnici nimajo niti pojma, kje človek v železniškem vozu vse lahko spi. Povsem samo, da so tvorili prostori za prtljago nad sedeži silno udobno in močno zaželeno ležišče za celo število naših malčkov. Kmalu je zavladal v vozu mir, vlak pa je sopihal po nočni krajini.

Komaj se je začelo daniti, so bili že vsi na nogah, kajti večina otrok se ni videla morja in že kar za Kninom so dečki mislili, da se bo pokazala vsak čas morska plošča. Ali treba je bilo še čakati in čakati, dokler se je po postaji Labin razlegal radostni klic: »Morje, morje!« In res se je izza ovinka pojavilo morje, naše sinje morje, v vsej svoji lepoti. Deca se je kar ni mogla dovolj nagledati. Od železniške postaje je še nekaj hoje do kraja samega, ker leži prva visoko v pobočju Kojzaka, kraj sam pa ob rodovitni ravnini ob morju. Čeprav se je začela oglašati vročina z vso močjo, se je kljub temu deca podala prav dobre volje na pot, da pride čimprej do vode, v hlad.

Po prihodu se je pričelo takoj urejevanje prostora za bivanje. Kolonija je nastanjena v šolskem poslopju in sicer v treh prostornih in zračnih sobah. Vsak otrok ima svojo slamnato od kolonije, ruhe, odeje in blazine pa so si prinesli s seboj. Prostore smo prej temeljito osnažili in desinficirali. Iz okna pla-

pola ponosno naša zastava z rdečim križem. Kuhinjo je dobil Podmladek v župnišču. Tam delujeta po navodilih soproge vodje kolonije dve kuharici, ki pač vse tri tu — kuhinja je v 3. nadstropju — radi vročine mnogo trpijo. Obednico nam je dal na razpolago gostilničar Ivane, velik prijatelj naših otrok in naše kolonije. Gostilna stoji vprav ob morju, medtem ko je kuhinja bolj v sredini kraja. Tako je treba hrano prenašati precej daleč iz kuhinje do obednice, kar je sicer manj prijetno, ali nikjer ne teče vse kar po volji. Posode in jedilno orodje imajo otroci s seboj.

Kaj delajo otroci čez dan?

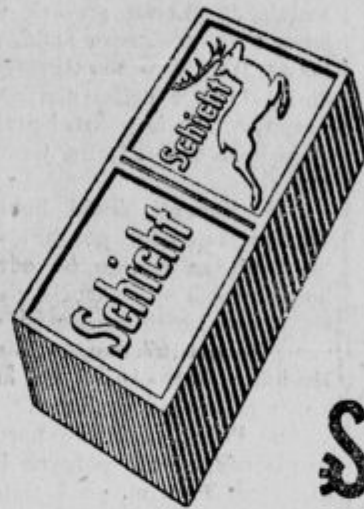
Ob 6. uri v jutro deca vstane. Nadzorovalci (večji dijaki) gledajo na to, da si vsakdo uredi svoje ležišče, da se obleče in umije. Obleka je itak preprosta, ker obsega samo hlače in srajce. Ob 7. uri je zajtrk: kava in kruh. Nadzorovalci javijo vodji kolonije vse morebitne dogodke in naznanijo — bolnike. Takih je vsak dan nekaj, tega boli glava, oni si je pokvaril želodec, temu je slabo. Bolniki ostanejo doma, da dobe zdravila (ricinovo olje je sicer malo priljubljeno ali dobro učinkujoče sredstvo) ali pa, da počivajo v senci. Vsi drugi pa, hajd, na kopanje! Kraj za kopanje je prav primeren. Podoben je velikanski kadunji, ki jo omeje skalnati grebeni proti odprtemu morju. Torej ni nikake nevarnosti radi morskih psov, ker preko te ovire ne bi mogli, čeprav bi se morda prikazali v Kaštelanskem zalivu, kjer jih pa sploh že dolgo vrsto let ni bilo. V tej kopalni kadunji, ki je kakih 300 m dolga in 50 široka, je na dnu večinoma pesek ali drobno kamenje, voda pa ne stoji nikjer visoko, da se torej deci ne more prav nič hudega dogoditi. Kopanje se vrši po stalnih načelih. Natančno je določeno, koliko časa sme deca ostati v vodi, kdaj in kako dolgo se mora solnčiti, da se popolnoma privadi solnčnim žarkom. Ob pol 11 uri dobe otroci kruh in kako sadje, potem pa se nadaljuje kopanje, solnčenje, igranje, telovadba i. dr. do 12. ure. Tedaj pa vsi v obednico! Obed obsega juho, meso, prikuho in kruh. Ob petkih dobe otroci namesto mesa močnato jed. Vsakdo lahko prejme po dve in več porcije, če to želi, ker se skuha dovolj. Nihče ne more tožiti, da bi bil lačen. Hrana je prav dobro pripravljena in tečna. Voditeljica gospodinjstva ne štedi z mastjo, ker je treba misliti na to, da je večina otrok od doma slabo hranjena in da je treba nadomestiti i to, kar izgube otroci pri kopanju. Po obedu otroci počivajo do 4. ali pol 5. ure pop. Ta počitek jim de posebno dobro. Po počitku dobe zopet kruh in kako sadje in nato odidejo na popoldansko kopanje, če je vreme ugodno, drugače pa na izprehod v okolico. Ob 6. uri se zbera na večerjo, ki obsega ali mlečni riž, polento z marmelado, krompirjevo solato, golaš ali kaj sličnega, torej vse take jedi, ki jih ima deca rada. Tudi za večerjo dobi vsak, kolikor hoče in dokler veliki lonci niso povsem prazni. Za pijačo se daje otrokom po 2 prsta pristnega dalmatinskega vina v kozarec vode ali pa malinovec z vodo. Same vode iz higijenskih razlogov ni dobro piti. Po večerji sede otroci v hladu ob morju. Večkrat se tudi zbere pevci in zapojejo slovenske pesmi, ki jih domačini kaj radi poslušajo in pri katerih ne štedijo s priznanjem. Ob 9 uri, ali tudi že nekaj prej, so otroci navadno že tako trudni, da gredo radi spat. Nadzorovalci pazijo, da zleze vsak čimprej pod svojo odejo.

Ob nedeljah in praznikih se program izpremeni toliko, da so ob 7. uri vsi otroci pri sv. maši. Zajtrk je torej malce pozneje. Popoldne se navadno ne kopljejo, ampak vsi vkup gredo na izprehod.

Dostoj je deca zadovoljna. Resnih obolenj ni. Otroci radi pišejo domov in nestrpno pričakujejo pisma z doma. Kolonija ima tudi glavne slovenske časnike, iz katerih čitajo deca to, kar jo zanima. Da se počutijo otroci dobro, je utemeljeno razen v navedenih ugodnostih tudi v dejstvu, da smo dali baš revni deci priliko, da živi nekaj tednov oddaljena od vsakdanje borbe za kruh, kakršno opazujejo čisto doma pri starših. Nekaj tednov brezskrbnosti je tudi lek za potpečljivo prenašanje poznejših neugodnosti. Tisti otroci

Lepa Hrvatica

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno blešča-
lo od snage. Ona
radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

pa, ki se jim doma ne godi slabo, se privadijo skupnosti za revnejšimi tovariši, ker vidi enkrat tudi pri mizi, da ni razlike med kolonisti, da ima vsak iste pravice in dolžnosti.

Kaštel Lukšič je prav udoben kraj in ima prav slikovito lego, saj je del dalmatinske riviere. Ljudje so dobri, osobito Slovenci radi vidijo in pravijo, da so dobro disciplinirani in vljudni. Tudi cene niso pretirane. Za ferijalno kolonijo smo torej zadeli dobro mesto. To vedo tudi drugi ferijalci, ki jih je ob celi kaštelanski obali vse polno. To so skavti in skavtinja, dijaki in dijakinja ferijalnega saveza, sokoli itd. iz vseh delov države. Dokler bo imeli Podmladek na razpolago šolsko poslopje, bo mogel priti sem vsako leto, drugače pa bi bilo tu bivanje nemogoče. Na morje pa bodo otroci vedno silili. Dobra in potrebna je sicer ferijalna kolonija n. pr. na

Pohorju, ali prava ferijalna kolonija je in ostane ona na morju. Težave so tu le s kuhinjo, kajti bivanje poceni le tedaj, ako se pripravlja hrana v lastni režiji. Letos je bil tukaj župnik tako prijazen, da nam je odstopil svojo kuhinjo, za prihodnje pa ne vemo, kako bo. Ventilirati bo treba misel, ali se ne bi izplačalo tu postaviti preprosto stavbo, ki bi obsegala dve spalnici, kuhinjo in dve sobici za vodjo in služinčad. Stroški ne bi bili tako silno visoki, hišo pa bi bilo mogoče uporabiti celo leto, bodisi za slabotno dečo, bodisi za druge osebe, predvsem pa za letne ferijalne kolonije. Kak penzionist bi mogel tu bivati in vse nadzirati. To je za enkrat samo moja ideja, o kateri bom še ob priliki govoril podrobneje. Pomagati hočem tako pri izpolnjevanju gesla: »Naši malčki na naše morje!«

— 0 —

Alphonse Daudet:

Brat Jakob

(Zgodbica.)

Kako je moj dobri brat Jakob, ki je dames tako vesel, pretakal solze, ko je bil še otrok! Vedno je imel rdeče oči in mokra lica.

Jokal je vedno in povsod! Jutraj in zvečer, podnevi in ponoči, v šoli, doma in na sprehodu. Če si ga vprašal: »Kaj ti je vendar?«, je jokaje odgovoril: »Nič!« Baš to, da mu ni bilo nič, je bilo najbolj zanimivo. To je bilo vse, da je jokal, kakor se vsekuje, samo še pogostejše. Kajkrat je dejal oče ves obupan materi: »Kako je smešen ta otrok, le poglej ga! To ti je pravcata reka!« Na to je odgovorila moja mati s svojim sladkim: »Kaj hočeš, dragi! Z leti bo vse to minilo samo od sebe; v njegovih letih sem bila jaz ravno taka.«

Medtem je Jakob doraščal, a solziti se kljub temu ni nehal.

Ubogi Jakob, kako je bil nesrečen! Ko ga je zagledal oče s solzami v očeh, ni mogel več prenesti in začel ga je tepsti... Vedno je bilo slišati: »Jakob, ti si tepec! Jakob, ti si osel!« In v resnici si nesrečni Jakob ni mogel prav nič pomagati, kadar je bil poleg očeta. Napor, s katerim je hotel zadržati svoje solze, mu je spuščil obraz. Od strahu je bil ves zmešan. Pri-

sotnost očeta je bila vzrok vseh njegovih nesreč. Poslušajte zgodbo o vrču:

Nekake večera, ko smo baš sedali za mizo, opazimo, da ni niti kaplje vode pod streho.

— Grem pa jaz ponjo, če hočete! se oglašali dobri Jaka.

In že pograbi vrč, velik lončen vrč.

Oče je skomignil z ramami: »Če bo šel Jaka po vodo, bo prav gotovo razbil vrče!

— Jakob, slišiš Jakob! — je govorila mati s svojim mirnim glasom — glej, da ga ne razbiješ, skrbno pazi nanj!

— Če mu stokrat rečeš, naj ga ne razbije, ga bo kljub temu razbil! je povzel oče.

Tedaj se z jokavim glasom oglasi Jakob:

— Zakaj pa želite, da bi ga razbil?

— Ne želimo, da bi ga razbil, ali povem ti, da ga boš! — odgovori oče s suhim glasom.

Jakob ni dejal ničesar: vzel je vrč in naglo odšel z izrazom, kakor bi hotel reči: — Oh razbil ga bom! Pa dobro, bomo videli!

Mine pet minut, mine jih deset — Jakoba ni!

Mati se je začela vznemirjati:

— Samo, da se mu ni kaj pripetilo!

Za zlodja! Kaj misliš, da bi se mu pripetilo! — je dejal oče osorno. — Vrč je razbil, pa se ne upa domov!

Ko je to spregovoril — kljub svojemu

strogemu obrazu je bil najboljši človek na svetu — je vstal in odprl vrata, da bi malo pogledal, kaj se je zgodilo Jakobu. Ni mu bilo treba iti daleč, kajti Jakob je stal za vrati — praznih rok, tih in okamenel! Ko je zagledal očeta, je prebledel in s presunljivim in tihim glasom je zaječal:

— Razbil sem ga!...

Razbil ga je bil...

Ta dogodek smo imenovali v družini »zgodbo o vrču«.

(Iz francoščine: Joža Gregorič.)

Roda Roda:

Kovček iz krokodilje kože

Moj kovček je iz krokodilje kože — ga še niste videli? Pedenj dolg in pest visok, ne mnogo večji od damske torbice. Barzunastorjav. Ni ga predmeta, ki bi mi bil ljubi, in vedno me zvesto spremlja.

Nekoč sem ga pozabil pri selamliku v Carigradu; sultan se je baš peljal v mošejo. Zvečer sem imel svoj kovček zopet: celo otomanski stražniki so ga poznali.

V nelinski vojni mi je kovček rešil življenje; bajonet je obtičal v dvojnem usnju, las nad mojih trebuhom, ko sem — odpiral konzervo.

V Minnesoti je hotel imeti ta kovček na vsak način neki zbiratelj redkosti. Bahal sem se: »Ne dam ga za vse zaklade Amerike!« Ponudil mi je polovico — že sem bil napol pri volji — tedaj mi je pokazal figo.

Ta kovček iz krokodilje kože mi je drag kot dar resničnega prijatelja.

Preje sem namreč, ako sem nastopil na odrku k predavanju, nosil svoje rokopise kratkoma v rokah. Prijatelji so mi dejali, da to ne napravi dobroga vtisa, svoje rokopise, da moram kam spraviti.

Nabavil sem si nahrbtnik, Sedaj šele so se prijatelji zgledovali. K smokingu da bi končno še pristojal. Kdor pa nastopa v fraku, ne sme nositi nahrbtnika.

In podarili so mi krokodilčka — v mirnih časih, ko ga je bilo še možno kupiti.

Sedaj? Pomislite, da uspevajo krokodili samo v Nilu. Svete živali! In egiptska valuta je med najvišjimi na svetu. Niti v dolarjih se ne da izraziti čista kupnina mojega krokodilčka. Tako je dragocen.

Med vsemi prirodnimi izdelki se mi zdi krokodilje usnje najbizarnije. Ali je to usnje? Ali ni le voljan kruh? Bleščeča skorja hrasta? Otrpla kovina?

Krokodilje usnje je neizrečno lepo. Navzven trdo, a vendar skrajno gibko in trpežno.

Ljubim, iskreno ljubim svojega krokodilčka. ... Kako je prišla tako ljubka stvar v roke takemu ciganu? Bilo je takole:

Sveta življenje in vrvenje

Roald Amundsen Z zrakoplovom na severni tečaj

(Dalje.)

Četrto poglavje

Posadka zrakoplova »Norge«.

Sestava posadke po narodnostih. — Polkovnik Umberto Nobile. — Opravilo posameznih članov ekspedicije. — Vloga šefa pri raziskavanju.

Posadka zrakoplova »Norge« iz 16 mož:
1. Roald Amundsen in Lincoln Ellsworth, šefa ekspedicije;
2. polkovnik Umberto Nobile, poveljnik zrakoplova;
3. ladijski poročnik norveške kraljeve mornarice Riiser Larsen, podpoveljnik ekspedicije in zrakoplova. Riiser Larsen je praktično izvežban v zračni navigaciji. Pilotiral je enega naših avionov ob priliki poleta leta 1925. in je pri vodstvu tega aparata pokazal

ladjah, so imele vedno poveljnike, ki niso bili mornarji in ravno radi tega so si vzeli za pilotiranje ladij ladijske kapetane. Tako so storili Nansen, Pear, Nordenskjöld, Mylins in Erichsen. Nobeden teh raziskovalcev se ni spoznal na plovbo in zato so vzeli v svojo službo ladijskega kapetana. Ali jim je radi tega kdo odrekal naslov poveljnika ekspedicije? Gotovo, da ne. Najin slučaj pa je bil čisto isti.

Sicer si pa navadno občinstvo čisto napačno predstavlja poveljniški posel. Meni, da zapoveduje, kako se ima ladja dirigirati, in da komandira svoje moštvo. To je pa čisto napačno. Poveljnik ekspedicije igra popolnoma drugačno vlogo. On je tisti, ki je prišel na idejo ekspedicije, napravil zanjo osnutek, skrbno izdelal ves program ter zagotovil njega udeležitev. Od njegovih različnih nalog obstoji najvažnejša v tem, da si izbere prave sodelavce in uredi program tako, da vse pravilno funkcionira. En sam človek ni v stanju izvršiti raziskovalnega potovanja; če pa se mu posreči, da zbere okoli sebe izkušene

Peto poglavje

Potel od Svalbarda na severni tečaj.

Odhod. — Priprave na krovu. — Eden motorjev se pokvari. — Prva meglena stena. — Ellsworth slavi svoj rojstni dan v bližini tečaja. — Prihod na severni tečaj.

1. maja ob 8 uri 55^a se začne povelje »Izpustite vse!« in v tem trenutku se »Norge« brez vsake težave dvigne v prozorni in jasni zrak solnčnega jutra. Ni mrzlo, samo 4,5° C pod ničlo, in vetra prav za prav tudi ni.

Kraljevi zaliv se sveti v luči: čisto bela pokrajina z brezmejnimi ledeniki in vrhovi, pokritimi s snegom. Pod nami se premikajo črne točke na brezmadežni preprogi, ki pokriva tla, to so naši prijatelji, ki nam pošiljajo zadnje pozdrave. V trenutku odhoda so nam njih resni obrazi in iskrena stiskanja rok izražala njih prisrčne želje, da se naše potovanje posreči, pa tudi njih skrb za našo usodo. Mi nasprotno smo brezskrbni. Veseli smo, da smo slednjič končali dolgotrajne priprave in z vprav otroško zadovoljnostjo se prijetno vozimo po zraku naprej v neznane kraje.

Toda kaj začujemo naenkrat? Gromče pribriži mimo nas Byrdov Fokker! Ta dragi prijatelj nas spremlja nekaj časa, in se sled-

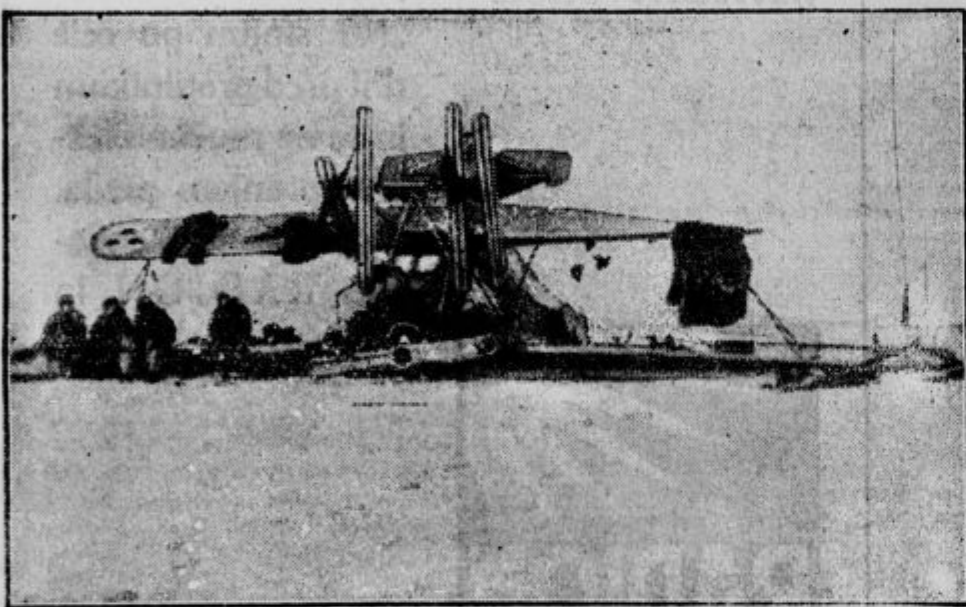
* Tudi se tu vedno po greenviškem času.

Novi zračni orjaki

Med Anglijo in Nemčijo se pripravljajo ostra, dasi mirna tekma, ki vzbuja že zdaj napeto zanimanje. Kakor čitatelji že vedo, so Nemci pravkar zgradili nov ogromen Zeppelinov zrakoplov, ki še letos poletel preko Atlantika v Ameriko. Toda istotako so pa tudi Angleži zgradili dva zračna velikana »R 100«, ki sta še znatno večja nego Zeppelin in bo eden izmed obeh istotako poletel najprej v Ameriko. Združene države so že ukrenile obsežne priprave za sprejem obeh evropskih zračnih velikanov; obema je na razpolago si drski jambor. Sedaj se vse zanima: kateri izmed obeh zrakoplovov bo prvi poletel, kateri se bo bolje obnesel?

Razmerje med novim Zeppelinom in obojema angleškima zrakoplovoma je sledeče: Prostorina: Zeppelin 3.750.000 kubičnih čevljev, »R 100« 5.000.000 kub. čevljev; konjske sile: Zeppelin 2600, »R 100« 4200; največja hitrost: Zeppelin 130 km, »R 100« 132 km; potnikov: Zeppelin 20, »R 100« 100; dolžina: Zeppelin 236 m, »R 100« 216 m.

Zeppelin je zgrajen popolnoma enako kakor »Los Angeles«, ki ga je Nemčija zgradila za Združene države, le poldrugokrat je večji. Britanski »R 100« je pa zgrajen po čisto novih načelih, ki so sad štiriletnih poizkusov in preiskav v laboratoriju. Angleži mislijo, da največ zrakoplovov ponesreči zaradi prešib-

Prva slika Viglierijeve skupine.

Možje Viglierijeve skupine sede po rešitvi Nobila na ponesrečenem Lundborgovem letalu pri rdečem šotoru. Na zgornjem krilu se suši obleka.

Tornado.

Slika kaže obliko strašnega vrtninastega viharja »tornado«, ki čisto pustoši v Severni Ameriki. Tornado se začne na ta način, da se iz temnih oblakov spusti na zemljo bliskovito hitro vrteč se lik, ki kateremu se dvigne z zemlje enak lik. Oba lika se strneta v obliki poševno ležega stebra, ki brzi preko pokrajine in opustoši vse, kar doseže.

svoje izborne lastnosti. Na krovu zrakoplova »Norge« bo vršil službo navigatorja, imel bo izredno težko in kočljivo nalogo usmeriti našo pot od Svalbarda preko tečaja na Alasko. Nobenemu specialistu še ni bila poverjena tako delikatna misija;

4. ladijski poročnik kraljeve norveške mornarice, Emil Hörgen, ki je poveljeval smernemu krmilu. Prvovrsten letalec, tako hladnokrvn, da ga nič ne spravi iz ravnotežja in razen tega spretan navigator. Če rabi Riiser Larsen sodelavca za svoje račune, ga bo našel v Hörgenu;

5. Oscar Wisting, kateremu je poverjeno globočinsko krmilo. Bil je udeleženec ekspedicije na južni tečaj in nato preživel 6 mesecev na ladji »Maud« v ledovju sibirskega arktičnega oceana. Komaj je prišel domov, je že prihitel, da se nam pridruži;

6. ladijski kapetan kraljeve norveške mornarice Birger Gottwaldt, specialist v radiotelegrafiji in radiogoniometriji (določanju pozicije potom radio-valov). Ta upravlja radio postajo na krovu;

7. Fridtjof Storm Johnsen, radiobrzajavni asistent;

8. Finn Malmgren, profesor univerze v Upsali, vremenoslovec. Bil je od leta 1922. do 1925. vkrcan na raziskovalni ladji »Maud« ter na njej prepotoval ledovje preko Sibirskega ledenega oceana. Je specialist za arktično vreme;

9. Fredrik Ramm, novinar. Njegova misija obstoji v tem, da stalno obvešča svetovno časopisje o vsem, kar se godi na krovu našega velikana;

10. poročnik letalec Oscar Omdal kraljeve norveške mornarice, ki nadzira desni motor. Izborni mehanik, iznajdljiv duh, ki se naglo odloči. Je velike vrednosti za ekspedicijo, kakršna je naša;

1. Cecioni, glavni mehanik;

12. Arduino, mehanik;

13. Caratti, mehanik;

14. Pomella, mehanik.

Vsi ti so nadzorovali levi in zadnji motor.

15. Alessandrini, nakladalec.

Ekspedicija sestoji torej iz 8 Norvežanov, 6 Italijanov, 1 Amerikana in 1 Šveda.

Večkrat se je izrazilo mnenje, da niti Ellsworth niti jaz nisva bila kvalificirana, da poveljujemo ekspediciji, ker nisva zrakoplovca. Moj odgovor na to je enostaven in odločen. Polarne ekspedicije, ki so se odpeljale na

specialiste, jih lahko povede do zmage. Ravno ekspedicija zrakoplova »Norge« je lep primer za to, kar sem ravnokar povedal.

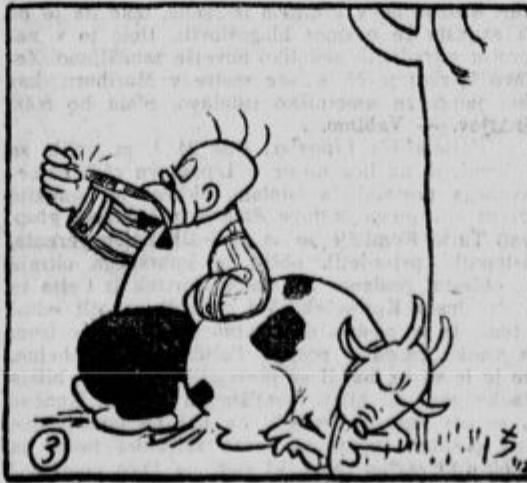
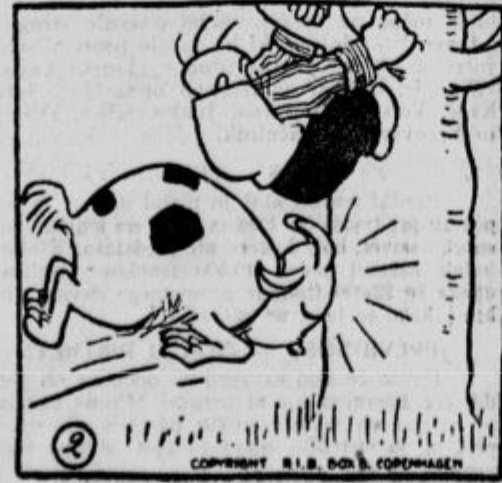
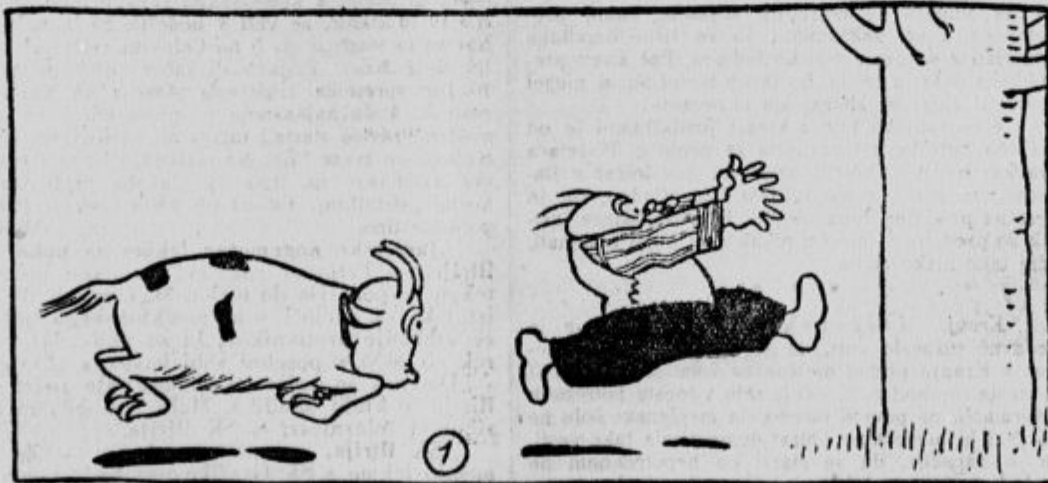
Vedno je precej neprijetno govoriti o samem sebi, vendar bom skušal iskreno napisati vlogo, ki naj bi jo jaz igral pri ekspediciji. Dokler bi se potovanje po zraku vršilo pod normalnimi okolnostmi, je moja naloga obstojala samo v opazovanju pokrajine, preko katerih smo leteli. Ker so med posadko specialisti vseh vrst, mi ne bo treba vmešavati se v njih posle. Če se pa zgodi nesreča in smo prisiljeni pristati na ledu iz kateregakoli vzroka ter se vrniti peš do prvega človeškega bivališča, potem bom moral v tem trenutku jaz prevzeti vodstvo ekspedicije. V tem slučaju lahko samo raziskovalec, ki pozna na podlagi dolgoletnega študija razmere na severu, povede ekspedicijo srečno nazaj. V vsakem drugem slučaju jo čaka gotova smrt.

nji obrne ter odpelje nazaj. Tako ostanemo sami v brezmejni ledeni pustinji.

Ko smo enkrat prišli ven iz fjorda, hitimo proti severu vzdolž zapadne obale Svalbarda. Prikazuje se nam prekrasna gorska panorama: najprej Sedem ledenikov, sedem mogočnih ledenih rek, ki tečejo v dolgem širokem valovanju iz ogromne snežene kupole, ki zavzema notranjost dežele. Nato sledi slikoviti Magdalenski zaliv z visoko v nebo štrlečimi konicami, iz katerih padajo novi ledeniki v morje, ter se lomijo ob njega obrežju v opalni belini. Izgledajo kot Alpe, kojih doline je zalilo morje in le višine štrlijo iz njega. Potem letimo naprej preko severne točke Amsterdamskega otoka ter sledimo meridijanu radiopostaje v Kraljevem zalivu, zato da se lahko na potu radiogoniometrično orientiramo po tej postaji, ki je naravnost za našim hrbtom.

(Dalje.)

Gospod Modričan kot toreador

Poljski Diogen

V mansardi neke samotne hiše v varšavskem predmestju Belvederska je stala že več let prazna, s pokrovom pokrita kad, za katero se dolgo ni nihče brigal. Nedavno so pa hoteli kad rabiti; toda zastoj je bil ves trud, da bi dvignili pokrov; neka neznana sila ga je dznotraj trdno držala. Hišne prebivalce je prevzel strah in hiteli so na policijo. Prišla sta dva krepka redarja, ki sta siloma dvignila pokrov. Tedaj se je prikazal iz kadi ves zanamjen in raztrgan mož, ki je ježno godrnjal, da kršijo njegov hišni mir. Povedal je, da je že leto dni stanoval v kadi, kjer mu je bilo prav ugodno; čemu ga preganjajo? Izkazalo se je, da je novodobni Diogen bivši nadarjeni jurist in ministrski uradnik. Moža se je bil pred leti nenadoma lotil potepuški jagor nakar so ga premestili v majhno želsko gnezdo, kjer je popolnoma propadel in postal brezdomen potepuh.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrtijo se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Strojaelektrik
sohden, vojašine prost, išče primernega mesta. Nastop takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi pod št. 6772.

Knjigoveški pomočnik
vešč vezave zapisnikov (protokolov) in vseh drugih knjigoveških poslov kakor tudi zlatenja, more takoj dobiti službo. Potrebna so priporočila. Poštove pove Studentiska knjižara Kragujevac.

Zakonski par
brez otrok, išče mesta kot hišnik ali kaj podobnega. Može je izveštan slikar in pleskar, žena pa izborna kuharica. Delo sprejmeta oba. Ponudbe na oglasni oddelček Slovenca pod »Zanesljiva« št. 6855.

Šofer
zmožen samostojnega popravila, poznavelec cest Jugoslavije, išče službo. Cenj. ponudbe na upravo Slovenca pod »Sposoben — trezen«.

Službodobe

Učenec ali učenka
krepak, dobrih staršev, se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Ponudbe poslati na upravo tega lista pod 6754.

Prodajalka
modne in manufakturne stroke, starejša, prvovrstna moč, se sprejme v modno in konfekcijsko trgovino v Celju. Prednost imajo tiste, katere so vajene obiskovati seje ter razpolagajo z daljšimi, dobrih spricvali. Ponudbe na upravo lista v Celju pod šifro »Marilja 1000«.

Šoferja
ki mora biti vešč vsakega popravila pri avto ter izurjen vozač, ne- oženjen, sprejem v takojšnji službo. Reflektanti naj se predstavijo pri L. Magušar, Vrhnika št. 9.

Učenec za trgovino
z meš. blagom, pridnega in poštenega, sprejem, ki je dovršil vsaj 2 razreda mešč. šole. Fantje z ležale imajo prednost. Nastop takoj. Franc Blatnik, Trgovca, Lukovica.

Razpisana je služba
organista in cerkvenika v Svibnem p. Rače pri Zidanem mostu. Primerno za obrtnika.

Fotograf, učenko
sprejem se eno takoj. Vinko Bavec, Senovo, Rajhenburg.

Mesar, pomočnika
dobro izvešanega sprejem. Nastop takoj. Vse drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista pod št. 6851.

Veržarce
(ketlerice) in natikarice (austroserice), sprejmemo. Ponudbe na Tomšič in Jencik, Karlovac.

Stanovanja
Meblovana soba

lepa, solnčna, z elektr. razsvetljavo, se odda 2 gospodoma ali zakonskemu paru. Naslov v upravi lista pod št. 6833.

Dve sobi
lepo opremljeni oddam enemu ali dvema boljšima gospodoma oziroma zakoncema brez otrok s 15. avg. Naslov v oglasnem oddelku Slovenca.

Večje stanovanje
s 5 sobami, kopalnico, centr. kurjavo itd., v 1. nadst. nove hiše na Miklošičevi cesti, se takoj odda. Vprašati v Gledališki ulici 8/IV.

Kupimo
National registrirno blagajno kupim. Ponudbe na P. Herlach, Laško.

Wertheim blagajna
št. 3 se kupi. Naslov na upravo »Slovenca« pod Blagajna št. 6839.

Fotoaparati
6x9, kupim. — Štefan Jerko, Ježica.

Prodamo
Lep velik kovčeg zelo pripraven sedaj za letovišarje, se poceni prodaja. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 6840.

Prodajam:
pripraven nov fasil, voz s 14 sedeži. Ravno tam naprodaj lep pes, volčje pasme, dober varuh, dve leti star. Vse to ugodno prodaja Josip Dornig, postojnik, Tržič 197.

Radi selitve
se 1.—2. avg. od 10—17. ure ceno prodaja: ena postelja iz trdega lesa s peresnico in nočno omario, en spalni naslanjač, ena jed. miza za raztegn., ena omara iz trdega lesa za obleko, ena vel. cin. banja, en šivalni stroj, lepo stoj. in vis. petrolejke, stara obleka i. dr. Vučina, Gradišče, 8/B-II.

Poceni prodajam:
4 panje čebel, 1 kitaro, 1 bisernico in 1 kontrastico, vse v dobrem stanju. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6817.

Zasluzek
Iščem

gospoda, trgovsko izobraženega, vajenega nemške korespondence, za eno popoldne v tednu proti dobremu plačilu. Ponudbe na upravo Slovenca pod Korespondent.

Posestva
Hišo
novo, dvodružinsko, v kateri ni še nihče stanoval in ima lepa, prostorna stanovanja, ugodno prodajam. Hiša stoji ob Dunajski cesti, v Stožicah pri Ljubljani. Franc Jerko, Črnuče, p. Ježica.

Poizvedbe
Ušel je
pes volčje pasme z verigo. — Odda naj se: Sv. Petra cesta 24.

Razno
Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela, dobiti po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

Sejmarji, pozor!
Najlepše in najboljšo piškoto dobiti v medijariji B. Grah, Kolodvorska ul. 11. Ljubljana.

Trgovcem meš. blaga
se nudi sijajna eksistenca z nakupom anonadstropne trgovske hiše po zelo ugodni ceni ali s prevzemom v najem na najpogodnejši točki v Krapinskih toplicah. Več pove lastnik Stjepan Hruš, Krapinske toplice, Hrv.

Tvrdba A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najcenejšo vse vrste pšenice moko in druge mletinske izdelke. Zahtevajte cenik!

Klavirji prvih svetov. znamk
ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg 3
(v lastni hiši poleg magistrata).
Zaloga in izposojalnice najboljših klavirjev, pi-
aninov in harmonijev.
Stelway, Bösendorfer,
Förster, Höpfl, Hofman,
Original Stingl. Popravila in
uglaševanje najceneje.
— Najboljše izbira vseh ostalih glas-
benh instrum. in strun-

Otomane
v različnih vzorcih, po 550, 600 in 680 Din. otomanska pregrinjala, modroce itd. kupite najbolje. — Rudolf SEVER, tapetništvo, Marijin trg 2.

Pazite na obleke
ker si veliko velikolako prihranite, če jo daste čistiti in barvati v kemično pralnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna postrežba.
Anton Boc
Ljubljana
Selenburgova ulica 6/1.
Tovarna: VIC-GLENCE.

Zahvala
Vsem, ki so nam ob priliki prerane smrti našega srčno-
ljubljenega šopraga, predobrega očeta, brata, strica in svaka, gospoda
Andreja Kneisel
inšpektorja drž. žel. v pok.
kakorkoli izrazili svoje sočutje, pokojnika pa počastili z mnogobrojnim spremstvom na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetja, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.
Posebna zahvala pa bodi izrečena gg. zdravnikom in čč. sestram usmiljenkam na kliniki v Zagrebu za požrtvovalen trud, p. t. rodbini L. Volkovi za tolažljivo pozornost in naklonjenost, ravnatelju mestnega pogrebnege zavoda g. Šaplija za velik trud za prevoz predragega pokojnika, g. županu dr. Pucu in obč. svetnikom, društvu Sokola L. polit. in gosp. društvu za šentpeterski in kolodvorski okraj, zastopnikom »CMD«, žel. godb. in pev. društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, g. načelniku Vargazonu za tolažilne besede pri odprtem grobu, kakor p. n. uradništvu in nameščencem drž. železnice ter vsem drugim prijateljem in znancem za mnogobrojno in nad vse častno spremstvo.
Ljubljana, dne 27. julija 1928.

Zalujoči ostali.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Podjetje inž. Dukić in drug v Ljubljani sprejme za notranja dela v hiši na Poljanskem nasipu
40 dobrih zidarjev
Delo traja do decembra.

Restavracija „Miloš Veliki“
Lastnik Miloš Bušelić
Makarska, Dalmacija
Biser Dalmacije
Najprijetnejše kopališče na Jadranu. Kopalna obala nad 1 km dolga. Fini morski pesek. Kopališče posejajo v sezoni mnogobrojni tuje. Dnevni pension s sobo Din 55-60. Pogled na Makarsko s kopališčem se vidi v izložbi tvrde Breznik & Fritsch. trgovina z železnino, Ljubljana

Zahvala
Vsem, ki so nam ob priliki prerane smrti našega srčno-
ljubljenega šopraga, predobrega očeta, brata, strica in svaka, gospoda
Andreja Kneisel
inšpektorja drž. žel. v pok.
kakorkoli izrazili svoje sočutje, pokojnika pa počastili z mnogobrojnim spremstvom na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetja, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.
Posebna zahvala pa bodi izrečena gg. zdravnikom in čč. sestram usmiljenkam na kliniki v Zagrebu za požrtvovalen trud, p. t. rodbini L. Volkovi za tolažljivo pozornost in naklonjenost, ravnatelju mestnega pogrebnege zavoda g. Šaplija za velik trud za prevoz predragega pokojnika, g. županu dr. Pucu in obč. svetnikom, društvu Sokola L. polit. in gosp. društvu za šentpeterski in kolodvorski okraj, zastopnikom »CMD«, žel. godb. in pev. društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, g. načelniku Vargazonu za tolažilne besede pri odprtem grobu, kakor p. n. uradništvu in nameščencem drž. železnice ter vsem drugim prijateljem in znancem za mnogobrojno in nad vse častno spremstvo.
Ljubljana, dne 27. julija 1928.

Zalujoči ostali.

Razpis.
Cerkveni konkurenčni odbor v Rušah razpisuje oddajo vseh popravil pri cerkvi, stolpu, vseh nadarbinskih in cerkvenih poslopih v Rušah. Vsa dela, zidarska, tesarska, kleparska, mizarska, steklarska, pleskarska itd. se oddajo skupno enemu stavbeniku. Pregled vseh potrebnih popravil je interesentom v župnišču na razpolago. Interesentje se prosijo, da oddajo svoje pismene in pravilno kolkovane ponudbe v župnišču v Rušah do dne 5. avgusta 1928 do 9 dopoldne. Vsak ponudnik naj priloži potrdilo o plačanem pridobinskem davku. Kavcija v znesku 10% celotnega proračuna se mora pri oddaji ponudbe oddati v hranilni knjižnici ali državnih papirjih. Odbor si pridrži pravico proste oddaje dela brez ozira na višino ponudbe. Vse delo se mora izvršiti do 1. avgusta 1929, najnujnejše pa še to leto. Plača se samo resnično izvršeno delo. Plačilne pogoje naj stavi vsak ponudnik posebej. Odgovor na svojo ponudbo bo vsak ponudnik prejel pismeno.
Ruša, dne 25. julija 1928.
Cerkveni konkurenčni odbor v Rušah.

500 dinarjev nagrade
da Fox Film Corporation k. d., Zagreb, C ulica broj 2, onemu, ki najde film »Izlaz sunca«, ki je bil izgubljen dne 25. julija t. l. popoldne v vozu III. razreda med Zidanom mostom in Trbovljami. Najditelj naj najdbo prijavi upravi lista ali naravnost na gornji naslov.

Najboljše kolo Gritznor
vam priporočamo po nižji ceni ter najboljši

Dubied
pletilni stroj samo pri
Josip Petelin
Ljubljana
Ob vodi poleg Prešernovega spomenika
Telefon 2918.

Naročajte „Slovenca“!

Josip Kolar
dne 27. t. m. ob 2 zjutraj mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto dne 28. t. m. ob 6 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Rakeku.
Rakek, dne 27. julija 1928.
Marija Kolar, mati in sorodniki.

Henrik Sienkiewicz:
Na polju slave
Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»Kako naj ravnamo z dekletom, če ji je vse zapustil?«
»Kdo pa jo bo branil? Dekle je tako samo na svetu kakor ljubi Bog. Nima ne sorodnikov, ne prijateljev — saj je sirota. Kdo bo hotel zanjo tvegati svojo kožo, se izpostavljati prepirom, dvobojem, stroškom? Koga naj briga njena usoda? Tačevski je bil sicer zaljubljen vanjo, a Tačevskega ni več. Morebiti ga sploh ne bo več nazaj, pa če se tudi vrne, saj je berač. Pri sodnji itak ničesar ne opravi in na pravde se toliko razume kakor zajec na boben. Ne pretiravam, če rečem, da stvar tako dobro stoji, da bi se mi lahko tukaj vgnezdili tudi v primeru, če bi ji Belčončke ne zapisal Pongovski, temveč njen lastni oče. Še takrat bi lahko tu gospodarili, kakor bi nas bila volja, pod pretvezo, da smo sirota za varuhe. Sploh pa mislim, da ji je Pongovski karkoli hotel zapustiti šele na temelju poročne lista. To pa pomeni, da ali sploh ni nikjer nobenega testamenta, ali pa se najde kak star in bo vse zapisano panni Sieninjski še kot varovanki...«
»Taka oporoka pa se lahko ovrže« je dejal stari »to bo že moja skrb! A brez pravde vendar ničesar ne opravimo.«
»Kako to? Poslušam, kar pravite, oče, a mislim, da opravimo tudi brez nje.«
»Kaj pa, če je — to naj ostane med nama — pokojna Pongovska (neumna je pač bila, naj ji sveti večna luč) soprogu pismeno zapustila vse premoženje. Potem je pač imel pravico vse zapisati, komur je hotel.«
Te zadnje besede je pan Kšepicki starejši samo zašepetal in se oziral naokrog, čeprav je vedel, da ni

sobi nikogar razen njiju dveh.
A sin je vprašal:
»Kako pa mu je mogla kaj zapisati, če je ne- nadno umrla?«
»Spisali so to izjavo že leto dni po poroki. Bržkone je Pongovski to zahteval od nje. Saj so živeli v nemirnih krajih, kjer nihče ni vedel, kdaj mu Tatarji zatulijo requiem (nagrobno). Zakonca sta drug drugemu dala tako izjavo. Listini so spravili v gradu na Pomorskem, odkoder jih je Pongovski pripeljal sem- kaj. Ze takrat sem se hotel praviati z njim, a sem uvidel, da ne bi ničesar opravil. Zdaj pa je stvar drugačna...«
»Zdaj bomo pač shajali brez pravde.«
»Če bomo shajali, tem bolje za nas, a na vsak način moramo biti pripravljeni...«
»Eh! nič nam ni treba.«
»Zakaj ne?«
»To že vse sam uredim, pa kar brez vas, oče!«
Te besede so razjezile starega pana Kšepcekega.
»Ti sam da vse urediš? Kaj? Kako? Samo ne pokvari mi vse igre. Ti boš že kaj pametnega svetoval! Mar mi nisi svetoval, naj Silnickim kar pustim Dronžke, češ da jim te vasi itak ni mogoče odvzeti. Ni mogoče? Zakaj? Radi zaprisege priš na lieu mesta — prava reč! Velel sem svojim kmetom, naj si nasu- jejo v škornje zemlje z mojega dvorišča — no in potem? Odšli so na polje onih Silnickih, pa ni nobeden po krivem prisegel, ko je govoril: »Prisegam, da je zemlja na kateri stojim, lastnina pana Kšepcekega! Ti pa bi lahko leto dni napolnal možgane in še ne bi kaj takega pogruntal. Ti boš kaj svetoval — ta je pa dobra!«
Od same jeze je pričel premikati brezbože če- ljusti, kakor da bi kaj zvečil, in brada se mu je vno- mer dotikala nosu, ki je bil zakriviljen kakor pri kaki roparski ptici.
Sin pa je rekel:

»Le oddahnite si malo, oče, pa poslušajte. Če je treba lege agere cum aliquo (se s kom pravi- dati), že prepustim prvo besedo vam, a če so dekleta vmes, sem jaz bolj izkušen in se bolj zanesem nase.«
»Kaj hočeš s tem reči?«
»Če bomo imeli opraviti s panno Sieninjsko, ne pride zadeva pred noben tribunal.«
»Kaj pa si iztuhtal?«
»To ni težko uganiti. Ali nisem jaz že v pravih letih? In ali morda veste, oče, v vsej soseski še za kako drugo tako deklo?«
Pri teh besedah je vrgel Marčian glavo nazaj in pričel gledati očetu v oči. Tudi ta ga je vprašujoče gledal, zvečal dalje in potem vprašal:
»Tako torej misliš?«
»Zakaj pa ne? To mi že od včeraj po glavi hodi!«
»Hm! Zakaj ne! Zato ker je revna kakor cer- kvena miš.«
»Zato pa se ta na ta način v Belčončki usedem kar igraje, brez vsakih težav. Če je revna, je zato iz ugodne rodbine... Ali pomnite, oče, kaj je dejal Pongovski: če bi si človek malo ogledal vse listine nekdanjih Sieninjskih, bi si nemara lahko pol vojvo- dine pripravdal? Še Sobieski so potomci tega rodu, še pri kralju bi torej imel zaslonbo. Kralj sam bi ji moral preskrbeti balo... Dekle pa me že davno v oči bode, kajti to je res imeniten grilžaj, imeniten, imeniten, vam pravim!«
Pričel je poskakovati na svojih kratkih nogah in si je pri tem lizal brke. Tako zoprn je bil videti, da mu je stari Kšepicki rekel:
»Saj te ne bo hotel!«
»Mar je hotela starega Pongovskega? Kaj? Mar jih je bilo malo ki bi me bile rade dobile? Zdaj je šlo jako dosti mladih fantov k vojakom. Dekleta bodo kar v tucatih na prodaj kakor šivanke. O, stari Pon- govski je že vedel, zakaj me je napodil iz hiše. Saj me ne bi, če se ne bi tresel za deklo.«